

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33024
Nom	Fisioteràpia en especialitats clíniques I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1202 - Grau de Fisioteràpia	Facultat de Fisioteràpia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1202 - Grau de Fisioteràpia	14 - Fisioteràpia en Especialitats Clíniques	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BENITEZ MARTINEZ, JOSEP CARLES	191 - Fisioteràpia
PUIGSERVER ARANDA, PABLO	191 - Fisioteràpia

RESUM

A l'assignatura Fisioteràpia en Especialitats Clíniques I es pretén que l'estudiant aprofundeixa en aquells coneixements, habilitats i actituds necessàries per planificar, intervenir i avaluar l'actuació fisioteràpica de promoció, prevenció i recuperació de la salut a les afeccions reumàtiques i/o ortopèdiques.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs.

COMPETÈNCIES

1202 - Grau de Fisioteràpia

- Respectar els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones.
- Reconèixer la diversitat, la multiculturalitat, els valors democràtics i la cultura de la pau.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar el treball.
- Saber planificar objectius de tractament en les afeccions reumàtiques i ortopèdiques, coagulopaties, afeccions oncològiques, uroginecologia, obstetrícia, amputacions i reimplants, a partir de la història clínica de fisioteràpia.
- Saber establir un pla terapèutic per complir els objectius proposats, a partir del diagnòstic de fisioteràpia, establert d'acord amb les normes reconegudes internacionalment i amb els instruments de validació internacionals.
- Saber aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut en les afeccions reumàtiques i ortopèdiques, coagulopaties, afeccions oncològiques, uroginecologia, obstetrícia, amputacions i reimplants.
- Saber realitzar l'avaluació del tractament fisioteràpic aplicat i elaborar l'informe d'alta.
- Saber valorar els resultats del tractament fisioteràpic.
- Conèixer i aplicar les guies de la bona pràctica clínica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En finalitzar l'assignatura l'estudiant serà capaç de:

1. Planificar objectius generals i específics del tractament fisioteràpic que es plantege, a partir del diagnòstic clínic de l'afecció reumàtica i/o ortopèdica,
2. Aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut a les diferents afeccions reumàtiques i/o ortopèdiques, seguint els principis de l'evidència científica en fisioteràpia.
3. Valorar i avaluar els resultats obtinguts amb el tractament fisioteràpic aplicat, d'acord amb les normes i instruments de validació acceptats per la comunitat científica internacional.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Programa teòric. Raonament Clínic en Patologia Reumatològica i Ortopèdica.

TEMA 1. Planificació d'objectius i actuacions Fisioteràpiques per a la promoció, la prevenció i la conservació de la salut en les afeccions reumàtiques i ortopèdiques.

TEMA 2. Raonament clínic i metodologies d'abordatge en fisioteràpia en afeccions reumatològiques i ortopèdiques.

TEMA 3. Valoració de l'evolució i els resultats del pacient durant el tractament fisioteràpic en afeccions reumatològiques i ortopèdiques.

2. Programa teòric. Teràpia Manual en Patologia Reumatològica i Ortopèdica.

TEMA 4. Introducció al sistema Fascial. Valoració i tractament de la fàscia. Evidència científica i clínica actual.

TEMA 5. Fisioteràpia de la Síndrome de Dolor Miofascial. Diagnòstic i tractament dels punts gallet.

3. Programa teòric. Exercici Terapèutic en Patologia Reumatològica i Ortopèdica.

TEMA 6. Introducció a l'exercici terapèutic en afeccions reumatològiques i ortopèdiques. Planificació, variables de control i progressió. Intervenció individualitzada.

TEMA 7. Exercici Terapèutic a l'Escoliosi (Mètode Schroth, adolescent i valoració).

TEMA 8. Exercici Terapèutic a les àlgies vertebrals ortopèdiques i d'origen degeneratiu. Intervenció individualitzada.

TEMA 9. Exercici cardiovascular en afeccions reumatològiques. Metodologies i activitats. Efectes i evidència científica.

TEMA 10. Exercici Terapèutic i Fisioteràpia a les afeccions tendinoses cròniques.

TEMA 11. Exercici Terapèutic a l'artrosi de MM.II. Importància de l'articulació coxofemoral i intervenció individualitzada.

TEMA 12. Exercici terapèutic a les lesions i afeccions ortopèdiques del Membre Superior.

4. Programa teòric. Fisioteràpia a la Patologia Reumatològica i Ortopèdica.

TEMA 13. Fisioteràpia a les àlgies vertebrals d'origen degeneratiu i reumatològic. Espondiloartrosi, discartrosi, espondiloartritis anquilosant i altres afeccions reumatològiques del raquis.

TEMA 14. Fisioteràpia a les afeccions ortopèdiques del raquis. Hipercifosi i hiperlordosi a l'adult. Espondilolistesi i espondilolisi lumbopèlvica.

TEMA 15. Fisioteràpia a la patologia degenerativa. Generalitats a l'artrosi. Fisioteràpia en la coxartrosi, gonartrosi i mà artròsica (fase incipient, educació i tractament).

TEMA 16. Fisioteràpia a l'artritis reumatoide. Fisioteràpia a la Fibromiàlgia. Fisioteràpia a les artropaties metabòliques i inflamatòries.

TEMA 17. Fisioteràpia al postquirúrgic de la patologia ortopèdica.

5. Programa teòric. Educació i Abordatge integral del pacient reumatològic.

TEMA 18. Guies de pràctica clínica en fisioteràpia en afeccions reumatològiques i ortopèdiques.

TEMA 19. Principis fonamentals i recomanacions. Coneixements bàsics sobre la seva patologia. Efecte nocebo i placebo. Hàbits de vida a la patologia reumatològica.

TEMA 20. Xarxes socials i promoció de la salut en el pacient reumatològic.

6. Programa Pràctic (40h).

PRÀCTICA 1. Raonament clínic en afeccions reumatològiques i ortopèdiques. Casos clínics i programes d'intervenció. Exercici terapèutic: prescriure i progressar. Valoració dels Punts Gallets Miofascials.

PRÀCTICA 2. Valoració i tractament del sistema fascial. Mètodes específics. De l'evidència a la clínica passant per la percepció del pacient.

PRÀCTICA 3. Tractament dels punts gallet miofascials del membre superior i el raquis cervical.

PRÀCTICA 4. Tractament dels punts gallet miofascials del membre inferior i el raquis lumbar.

PRÀCTICA 5. Exercici terapèutic a l'escoliosi 1. Mètode Schroth.

PRÀCTICA 6. Exercici terapèutic a l'escoliosi 2. Mètode Schroth.

PRÀCTICA 7. Exercici terapèutic a les àlgies vertebrals (cervical, dorsal i lumbar). Intervenció en patologia específica (síndrome de la cua de cavall, hèrnia discal i protusió, espndil·lolsi i listesi lumbar; especificitat del raquis cervical; malaltia de Schwermann i hiperCIFosi). Pla terapèutic individual i específic.

PRÀCTICA 8. Exercici terapèutic a les tendinopaties cròniques del membre inferior. Utilització de la NMES per abordar les tendinopaties.

PRÀCTICA 9. Exercici terapèutic a la patologia reumatològica del membre superior. Espatlla congelada. Exercici terapèutic a l'artrosi del membre inferior i al postquirúrgic del reemplaçament articular (pròtesi). Exercici terapèutic a l'artròdesi lumbar. Aplicació de la NMES en aquests processos.

PRÀCTICA 10. Examen pràctic. Resolució d'un cas clínic amb simulació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en laboratori	40,00	100
Classes de teoria	20,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	32,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	13,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'ensenyança teòrica es realitzarà en l'aula amb l'exposició del temari corresponent (tipus classe magistral amb activitats participatives). Els alumnes coneixeran prèviament els temes a fi de poder aclarir dubtes, conceptes i estimular la seua participació.

En el programa pràctic, l'estudiant aprendrà per mitjà de la resolució d'exercicis i problemes, activitats en grup i estudi de casos, i s'entrenaran en habilitats i procediments utilitzats en fisioteràpia de les afeccions reumàtiques i ortopèdiques per mitjà de tècniques de simulació. S'estimularà el treball en xicotets grups. La presència a les pràctiques serà obligatòria, podent faltar, de manera justificada, al 20% d'elles.

La programació docent pot ser modificada durant el desenvolupament del curs si el professor, sota criteri de qualitat docent i assimilació de coneixement per part de l'estudiant, ho considera oportú.

AVALUACIÓ

1. Bloc teòric (40% de la nota final):

Examen final: Prova escrita: a) examen tipus test de 20 preguntes (20%). $\text{Nota} = [\text{encerts} - (\text{errors} / \text{núm. opcions} - 1)] \times (\text{màxima nota} / \text{núm. preguntes})$; b) 6 preguntes curtes de desenvolupament (20%).

2. Bloc pràctic (60% de la nota final):

30% Examen pràctic. Resolució d'un cas clínic.

10% activitats d'avaluació continuada a casa.

10% Impacte d'un compte a les Xarxes Socials sobre Fisioteràpia divulgativa.

10% Seguiment individual d'un compte a les Xarxes Socials.

L'assistència al 80% de les pràctiques serà obligatòria. A causa del caràcter no recuperable de les classes pràctiques, la no assistència a pràctiques implica la impossibilitat de superar l'assignatura en cap de les dues convocatòries. Aquelles activitats d'avaluació contínua que requireixin la presencialitat per les seves característiques particulars no podran ser recuperables fora de l'horari de realització establert al cronograma.

Caldrà que l'alumne superi els dos blocs (teòric i pràctic) amb un 5 sobre 10 per fer la suma ponderada que constitueix la nota final de l'assignatura. No es desarà la nota teòrica o pràctica.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Atkinson K, Coutts F, Hassenkamp AM. Fisioterapia en ortopedia: un enfoque basado en la resolución de problemas. 2ª edición. Barcelona: Elsevier; 2007.
- Brotzman SB, Wilk KE. Rehabilitación ortopédica clínica. Elsevier 2005
- Mora ER. Rehabilitación y enfoque fisioterápico en afecciones reumáticas. 2ª ed. Madrid: Aula Médica; 2008.
- Reichel H-S, Ploke CE. Fisioterapia del aparato locomotor. Barcelona: Paidotribo; 2007.
- Serra MR., Díaz J., de Sande ML. Fisioterapia en traumatología, ortopedia y reumatología. 2ª ed. Barcelona: Masson; 2003.

Complementàries

- Buckup K. Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Exploraciones. Signos. Síntomas. 3ª ed. Barcelona: Masson; 2007.
- Butler D., Moseley L., Sunyata A. Explicando el dolor. Adelaide: Noigroup publications; 2010.
- Chaitow L., Walter J. Aplicación clínica de las técnicas neuromusculares. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2007.
- Esnault M. Estiramientos analíticos en fisioterapia activa. Barcelona: Masson; 1994.
- Ehmer B. Fisioterapia en ortopedia y traumatología. 2ª ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2005.
- Frisch H. Método de exploración del aparato locomotor y la postura. Barcelona: Paidotribo, 2005.
- Greene WB. Netter. Ortopedia. Barcelona: Masson; 2006.
- Houglum PA. Therapeutic exercise for musculoskeletal injuries. 3rd ed. United States: Human Kinetics; 2010.
- Joan G. El Paciente con Lumbalgia. Pautas de fisioterapia. Barcelona: Toray-Masson; 1981.
- Jurado A., Medina I. Tendón. Valoración y tratamiento en fisioterapia. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2008.
- Lehnert-Schroth C. Tratamiento funcional tridimensional de la escoliosis. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2004.
- Liemohn W. Prescripción de ejercicio para la espalda. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2005.
- Llusá M, Merí A, Ruano D. Manual y atlas fotográfico de anatomía del aparato locomotor. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2004.
- Magee DJ. Ortopedia. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill; 2008.
- Mars-Pryszko J. Tratamiento de las cervicalgias: guía ilustrada. Barcelona: Masson, 2001.
- Meadows JTS. Diagnóstico diferencial en Fisioterapia. Madrid: McGrawHill Interamericana, 2000.
- Miralles RC, Miralles I. Biomecánica clínica de las patologías del aparato locomotor. Barcelona: Masson; 2007.
- Mora Amerigo E. De Rosa R. Fisioterapia en el aparato locomotor. Madrid: Sintesis; 1998.
- Neiger H. Estiramientos analíticos manuales. Técnicas pasivas. Editorial Médica Panamericana; 1998.
- Neiger H. Los vendajes funcionales. Aplicaciones en traumatología del deporte y en reeducación. Barcelona: Masson, 1990.
- Rockwood CA., Matsen FA. Hombro. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill; 2000.
- Pérez CA. Fibromialgia. Diagnóstico y estrategias para su rehabilitación. Madrid: Editorial Médica

Panamericana; 2010.

- Perez J., Sainz de Murieta J., Varas AB. Fisioterapia del complejo articular del hombro. Evaluación y tratamiento de los tejidos blandos. Barcelona: Masson; 2004.
- Plaja J. Analgesia por medios físicos. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2003.
- Torres R. Columna Cervical; Evaluación clínica y aproximaciones terapéuticas, Vol 1. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2008.
- Travell & Simons. Dolor y disfuncion miofascial. Vol 1. 2ª ed. Philadelphia: Editorial Médica Panamericana; 2002.
- Sociedad Española de rehabilitación y medicina física. Manual SERMEF de rehabilitación y medicina física. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2006.
- Sohler S., Company M. Fisioterapia analítica de la articulación de la cadera. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2009.
- Souchart P, Ollier M. Escoliosis. Su tratamiento en fisioterapia y ortopedia. Madrid: Médica Panamericana 2002.
- Tixa S. Atlas de anatomía palpatoria. Tomo 1. Tronco y miembro superior. 2ª ed. Barcelona: Masson; 2006.
- Tixa S. Atlas de anatomía palpatoria. Tomo 2. Miembro inferior. 2ª ed. Barcelona: Masson; 2006.
- Viel E., Esnault M. Lumbalgias y cervicalgias de la posición sentada. Consejos de ergonomía y ejercicios de fisioterapia. Barcelona: Masson 2001.
- Vilar E, Sureda S. Fisioterapia del aparato locomotor. Madrid: McGraw Hill; 2005.
- Vleeming A., Mooney V., Stoeckart R. Movimiento, estabilidad y dolor lumbopélvico. Integración de la investigación con el tratamiento. 2ª ed. Barcelona: Masson; 2008.
- Weiss HR., Rigo M. Fisioterapia para la escoliosis basada en el diagnóstico. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2004.
- Zambudio R. Prótesis, ortesis y ayudas técnicas. Barcelona: Masson; 2009.